

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ

ΓΟΥΩΛΤ ΓΟΥΙΤΜΑΝ (1819 - 1892)

Σπίθες ἀπ' τὸν τροχὸν

Ἐκεῖ ποὺ τὸ ἀστομάτητο πλῆθος τῆς πόλης κινεῖται δὴ μέρα,
Ἀποταθηγμένος ἐνώνυμαι σὲ μιὰ ὁμάδα παιδῶν ποὺ κοιτάνε, σταματάω παράμερα κοντά τους.

Κοντά στὸν κόχη πρὸς τὴν ἀκρη τῆς πλακού στρωσῆς,
“Ἐνας τροχιτής δουλεύει στὸν τροχὸν του τροχίζοντας ἔνα μεγάλο μαχαζό,
Σ κυφτὸς ἀποπάνω τὸ κοατάει προσεκτικὰ στὸν τροχό, μὲ τὸ πέλμα καὶ τὸ γόλατο,
Μὲ μετρημένο στρωτάτημα τὸν γυρνάει ζωηρά,
καθὼς πιέζει μ' ἐλαφρὸ μὰ σίγουρο χέρι,
Ἐμπρὸς κυλάνε τότε σὲ πλούσιους πίδακες,
Σπίθες ἀπ' τὸν τροχό.
“Ἡ σκηνὴ καὶ δῆλα της, πᾶς μ' ἀρπάζουν καὶ μ' ἀγγίζουν,
“Ο θλιψμένος μὲ τ' δῆν πηγούνι γέρος μὲ φθαρμένα φοῦχα καὶ πλατὺ δέρμα ἀπὸ δύο σ' δύο,
Ἐγὼ διαχνιτικὸς καὶ φευτός, φάντασμα ποὺ πλέει παράξενα, τῷρα ἐδῶ ἀπορροφημένος καὶ σταματημένος,
“Ἡ δύμαδα, (ἔνα ἀνέγνοιαστο σημεῖον βαλμένο σὲ πλατὺ περίγυρο)

Τὰ προσεκτικά, ἥσυχα παιδιά, ᾧ ἐπιδεικτική,
περήφανη, ἀνήσυχη ταπεινότητα τῶν δρόμων,
Τὸ χαμηλὸ δραχνὸ γουργούρισμα τῆς στροβιζόμενης πέτρας, ᾧ ἐλαφρὰ πιεσμένη λάμα,
Ποὺ σκορπάει, φίγει, πετάει πλάγια, σὲ μικρὲς κυρυσσούς,
Σπίθες ἀπ' τὸν τροχό.

ΕΜΙΛΥ ΝΤΙΚΙΝΣΟΝ (1830 - 1886)

“Ἐπεσε τόσο χαμηλὰ μπροστά μου
“Ἐπεσε τόσο χαμηλὰ μπροστά μου
Ποὺ τ' ἄκουσα νὰ χτυπάει χάμω
Καὶ νὰ κομματιάζεται πάνω στὶς πέτρες
Τοῦ πυθμένα τῆς ψυχῆς μου.

Κι διωσες τὴ μοίρα ποὺ θρυμμάτισε, πὸ
λύγο
‘Απ' ὅσο δνείδισα ἐγὼ τὸν ἕαυτό μου
Ποὺ φιλοξένησε ἐπάργυρα σκεῦη
Πάνω στ' ἀργυρό μου φάρι.

(Ο ΣΤΡΑΚΟ 1)

ΤΡΑΜΠΛ ΣΤΙΚΝΕΥ (1874 - 1904)

Δραματικὸ ἀπόσπασμα

Κόριε, πὲς δῆλη πιά.
Μέσα μου εἶναι σάν
‘Η πρόσινη κι ἀναρριχώμενη δραση μιᾶς γάτας
Νὰ ἔρπει δύπλα στοῦ φτωχοῦ πνεύματός μου
τὰ πουλιά.
(Ο ΣΤΡΑΚΟ 1)

ΡΟΜΠΕΡΤ ΦΡΟΣΤ (1875 - 1963)

Φωτιὰ καὶ πάγος

“Ἄλλοι λένε πῶς δὲ κόσμος θὰ τελειώσει στὴ φωτιά,
“Ἄλλοι λένε στὸν πάγο.
— ‘Ἄπ' δητὴ ἐπιθυμία ἔχω γενετεῖ,
Εἴμαι μ' αὐτοὺς ποὺ εὐνοοῦνε τὴ φωτιά.
“Ομως νὰ χαθεῖ ἀνή ταν δύο φρόξες,
Θαρρῶ πώς ξέρω ἀρκετὰ ἀπὸ μίσος
Νὰ πῶ ὅτι γὰ καταστροφὴ ὁ πάγος
Είναι κι αὐτὸς σπουδαῖος
Καὶ θὰ ἔκανε.

(Ο ΣΤΡΑΚΟ 1)

ΚΑΡΛ ΣΑΝΤΜΠΟΥΡΓΚ (1888 - 1967)

Χορτάρι

Στοιβάχτε τὰ κοριμά στὸ Ἀουστερλιτς καὶ στὸ Βατερλό
Φτυαρίστε τα ἀποκάτω κι ἀστε με—
Εἴμαι τὸ χορτάρι δῆλα τὰ σκεπάζω.
Καὶ στοιβάχτε τα ψηλὰ στὸ Γκέττισμπεργκ
Καὶ στοιβάχτε τα ψηλὰ στὸ “Τρό καὶ στὸ Βεργτέν.
Φτυαρίστε τα ἀποκάτω κι ἀστε με.
Διὺ χρόνια, δέκα χρόνια, κι οἱ ταξιδιώτες ρωτῶν τὸν ὄδηγό:

Τί μέρος εἰν' αὐτό;
Ποῦ εἴμαστε τώρα;

Εἴμαι τὸ χορτάρι.
Αστε με.

(Ο ΣΤΡΑΚΟ 1)

ΓΟΥΑΛΛΑΣ ΣΤΗΒΕΝΣ (1879 - 1955)

Ἀντίθετες θέσεις (1)

Τώρα τὰ σταφύλια εἶναι βελοῦδο πάνω στ' ἄμπελια.
“Ἐνας στρατιώτης περπατάει μπροστά στὴν πόρτα μου.

Οι κυνέλες είναι βαρείες δάπ' τις κερῆθρες.
Μπροστά, μπροστά, μπροστά στήν πόρτα μου.
Και σεραφίμ ἀρματιάζονται στοὺς θόλους
Κι ἄγιοι λάμπονται σὲ δροσερούς μανδύες.

Μπροστά, μπροστά, μπροστά στήν πόρτα μου.
Οι σκιές λιγοστεύουν πάνω στοὺς τοίχους.
Ἡ γυνιώτητα τοῦ σπιτιοῦ ἔναγυρίζει.
Ἐνα δέξην ἥλιοφῶς γυμίζει τὶς αἴθουσες.

Μπροστά, μπροστά. Αἴμα πασαλείφει τὶς βαλανίδες.
Ἐνας στρατιώτης προχωράει καμαρωτὸς μπροστά στήν πόρτα μου.
(ΟΣΤΡΑΚΟ 1)

ΓΟΥ·Ι·ΛΛΙΑΜ ΚΑΡΛΟΣ ΓΟΥ·Ι·ΛΛΙΑΜΣ (1873 - 1963)

Κλασικὴ σκηνὴ

Ἐνα δυνατὸ σπίτι
σὲ σχῆμα
κόκκινης τούθλινης πολυθρόνας
90 πόδια ψηλῆς

ποὺ στὸ κάθισμά της
κάθονται οἱ μοφές
δυὸ μεταλλικῶν
καπνοδόχων — ἀλουψινίῳ —

κυριαρχώντας μιὰ περιοχὴ^{τόπος}
βρωμερῶν καλυβῶν
δίπλα δίπλα —
ποὺ ἀπὸ τὴ μιὰ

καπνὸς ἀπὸ βουναλάθεραια
κυλάει ἐνῷ κάτω
ἀπὸ γκρίζο οὐρανὸν
ἡ ἄλλη μένει
παθητικὴ σήμερα.
(ΟΣΤΡΑΚΟ 1)

ΕΖΡΑ ΠΑΟΥΝΤ (1885 - 1972)

Τὸ νησὶ τῆς λίμνης

Ω Θεέ, Ω Ἀφροδίτη, Ω Ἔρμη, προστάτη τῶν κλεφτῶν,
Δός μου στήν ὕρα του, σὲ ἱκετεύω, ἔνα μικρὸ καπνοπολεῖο,
Μὲ τὰ μικρὰ γυαλιστερὰ κουτιά
θαλμένα στὴ σειρά τους πάνω στὰ ράφια
Κι ὁ σκόρπιος εἰνῶδιαστὸς κάθεντις
κι ὁ σέρπιτος
Κι ὁ γυαλιστερὸς τῆς Βιρτζίνα
σκόρπιος κάτω ἀπ' τὶς γυαλιστερὲς γυάλινες
θῆκες
Καὶ μὰ ξυγαριά ὅχι πολὺ γλιστερὴ

Κι οἱ πόρνες ποὺ μπαίνουν γιὰ μιὰ κουνέντα δυὸ περνώντος
Γιὰ μὰ πεταχτὴ κουνέντα καὶ νὰ φτειάσουν
λίγο τὰ μαλλιά τους.

Ω Θεέ, Ω Ἀφροδίτη, Ω Ἔρμη, προστάτη τῶν κλεφτῶν,
Νοίκιασέ μου ἔνα μικρὸ καπνοπολεῖο
ἢ δάλε με σ' ὅποια δουλειά,
Ἐπτὸς ἀπ' αὐτὸ τὸ καταραμένο ἔργο τῆς γηᾶ-
φῆς, ὅπου χρειάζεται ὅλο τὸ μυαλό σου ὅλη τὴν ὥρα.

ΡΟΜΠΙΝΣΟΝ ΤΖΕΦΕΡΣ (1887 - 1962)

Ave Caesar

Ὤχι πικρία: οἱ πρόγονοὶ μας τὸ ἔκαναν.
Ἡταν μόνο ἀμόρφωτοι καὶ γεμάτοι ἐλπίδες, ἢ
θελαν ἐλευθερία ὅμως καὶ πλοῦτο.

Τὰ παιδιά τους θὰ μάθουν νὰ ἐλπίζουν γιὰ
ἔνα Καίσαρα.

Ἡ μᾶλλον — γιατὶ δὲν εἴμαστε Ρωμαῖοι ἀετοί,
ἄλλα προσεκτικά ἀνακατεμένοι ἀποικοὶ —

Γιὰ κάποιο καλοκάγαθο Σικελικὸ τύραννο ποὺ
θὰ κρατήσει
Μακριὰ τὴ φτώχεια καὶ τὴν Καρχηδόνα, ὥστου νὰ φτάσουν οἱ Ρωμαῖοι.

Εἴμαστε βολικοί, ἔνας λαὸς ἀγέλης,
Γεμάτοι αἰσθητικά, ἔξυπνοι στὰ μηχανήματα
κι ἀγαπᾶμε τὶς ἀνέσεις μας
(ΟΣΤΡΑΚΟ 1)

ΑΡΤΣΙΜΠΑΛΝΤ ΜΑΚΑΗΣ (1892)

Ars Poetica

Τὸ ποίημα πρέπει νά 'ναι ἀπτὸ κι ἀμίλητο
Σὰ στρογγυλὸς καρπός,
Βουβό

Σὰν παλιὸ μεγατιγὸν στὸν ἀντίχειρα,
Ἄφωνο σὰν τὴ φαγωμένη ἀπ' τὰ μανίκια πέτρα
Στὶς ἀκρες παραθύρων ποὺ φυτεύονται ἔρυνα,
Τὸ ποίημα πρέπει νά 'ναι δίχως λόγια
Σὰν τὸ πέταγμα τῶν πουλιῶν.

Τὸ ποίημα πρέπει νά 'ναι ἀκίνητο στὸ χρόνο
Καθὼς τὸ φεγγάρι ἀνεβαίνει,
Νὰ φεύγει, καθὼς τὸ φεγγάρι δείχνει
Κλαδὸ τὸ κλαδὸ τὰ μπεθεμένα μὲ τὴν νύχτα
δέντρα,
Νὰ φεύγει, καθὼς τὸ φεγγάρι πίσω ἀπ' τὸ
χειμώνα ἀφήνει
Θύμηση τὴ θύμηση τὸ πνεῦμα,
Τὸ ποίημα πρέπει νά 'ναι ἀκίνητο στὸ χρόνο
Καθὼς τὸ φεγγάρι ἀνεβαίνει.